

Здань ходзіць.

— Здань ходзіць па Эўропе, здань камунізму.

Гэтымі словамі пачаў Камуністычным Маніфэст Маркс і Энгельс.

О тых часоў гісторыя правила новай крывавай барані. Замыя апікалася рэвалюцыйным волямі, дрыжэла ў кін-вульсіх ваенных маршаў, сыходзіла па-кутай, стогнала, суровымі гымнамі пабед. У скаржых Маніфэсту гісторыя вы-сказала новыя словы, бо „здань ходзіць“ ужо даўка за межамі Эўропы.

Гэтая здань агулаецца ўсюды, дзе свабоды, публіцы, дзе чалавечства пад-ляецца на белую і чорную кастку, дзе ёсць прыгонцы і прыгонныя.

Гэтая здань навісла над небаскробамі таўсцюшчай Амерыкі, вагнёвым знакі помсты малое на старой Кітайскай сця-пе, будыць кроў і несправядлівасць пад чорнай скурай Афрыканскага негра.

Гэтая здань крочыць па Эўропе і Азіі, Амерыцы і Афрыцы, сямка частка свету — Саюз Савецкіх Рэспублік ўжо не, а ў другіх частках — усё гусецца і гусецца, каторы прыхалівае.

На барацьбу ўзброены крывавым драгоны прыгаворанага свету, чор Чам-барлен і хунху Чжан-Цю-Лін, сурвору-башачнік Мусаліні і картановы маршал Пілеудзі.

Над светам навісла хмурае наваль-нічал хмара. Яна пытае маланкамі па-бегу на пашы поўнамоцны прыстаў-ніцтва, забойства ў Варшаве пад Вой-скава, разрывам дыпламатычных зносін у ўрадах Брытаніі.

Гэта навалішчавая хмара пагражае пра-ціві крывавым дажджом, захлэснучы яна ў новы пакутай, агнём, холадам за-паліла і жабрацкасці.

У крывавых хвалях наспрабуюць лямі-ціліць, пераіць рэспубліку працоўных, дзе рэальна ўсёда чарпаны сыды працы.

У памяты 1923 год, калі паіра-джаным ваіны прагрэмае вота Кер-сана, мы адважлі заклікам умяоўваць па-ветраны флёт. На пляках маляваўся магутны кулак, а над ім — эскадрыя самалётаў „Ультыматум“.

„Ультыматум“ быў вартым адвазам краіны працоўных леру Керсону. Вота Чамбарлена ашча больш грошны раскаты ідуць бойкі, гэта не цяжкі по-ступ.

Прэзідыум ТСААвіахіму пастанаўі ўтварыць фонд „Наш адказ Чамбарлену“. У гэты фонд павінны шырокай хва-ляй пацяць працоўныя грошы, бо гэта фонд будаўніцтва нашай авіа-цынна-хімічнай абароны, магутных вагнёўшчыц, якія будуць глу-шыць полымі ўсёсвятнай бойкі.

Пасля цяжкіх гадоў грамадзянскай ваіны пралетары напярэй свой варштат, пачаў выточваць, выпройваць, будаваць новыя жытлі, больш радаснае, больш святлае.

Замалілі налі. На таўсцю папуга-скаму чорнаму жаўта пабег Пуцілаўскі трактар і над сялянскімі трактарам за-малілі тугія ніткі электрычных права-доў.

Мы заняты будаўніцтвам, мы не хо-чам наіны, але мы памятаем мудрасць магутна: — „хочаш міру — рытуйся в пайне“.

На ліхні паліцыі рыдараў з вялікай дарогі, Чамбарленаў, Хіксаў, мы адкажам гарачым уздымам антыўскаму, паступ-леннем грошай на самалёты.

У фонд „Нашага адказу Чамбарлену“ папашуць працоўныя грошы і будучы лямі-ціліць клявоцымі тленам пралетарыя, пільна ахоўваючага цывільны рэвалюцы.

Наша возьме!
Суроў будзе „Адказ Чамбарлену“.

Узмацнім абарону!

—ТАК АДКАЖАМ ЦЬВЕРДАЛОБЫМ

Што кажэ польскі ўрад

9-га чэрвеня тав. Літвінаў атрымаў ноту ад польскага ўраду. У гэтай ноте гаворыцца:

Польскі ўрад глыбока абураны і ўсхваляваны фактам забойства тав. Вой-скава.

Польскі ўрад тым больш шкадуе аб учынку гэтага вар'яту няпалітычнай аналізаванні. З гэтай прычыны ён не можа прызнаць сябе віноватым.

У ноте таксама адзначаецца, што польскі ўрад заўсёды перашкаджаў і ні-колі не дазваляў на польскіх тэрыторы-яхой-небудзь паліцыйнай дзейнасці, накіраванай супроць чужаземных дзяр-жаў.

Польскі ўрад таксама ігноруе разгля-даць самым жывым чынам магчымым пажаданы ўрад СССР адносна ўста-роды сям'і пасляваіны Войскава, калі-б яна гэтага пажадала.

Адказ Ураду СССР.

На ноту польскага ўраду намеснік Народнага Камісару па Замежных спра-вах тав. Літвінаў адправіў адказ, у якім зазначае:

Зацвярджэнне польскай ноты, быц-цам-бы на тэрыторыі Польшчы абмяжо-вацца дзейнасць расійскіх белавард-цаў, не адпавядае рэальнасці. Савецкі ўрад мае шмат матэрыялаў, даказваючых зусім процівастанне. Гэтым матэрыялаў буд-дучы прадставіць польскаму ўраду.

Забойства тав. Войскава азначаецца адным з найбольш шырокага задушэння пашы камунізму ў СССР, на чале якой стаіць брытанскі ўрад.

Ах похваліцца, прапануе сям'і тав. Войскава, мы адмаўляемся. Наш ўрад сам вольнае задушэнне матэрыяльнай па-тробы сям'і забітага поўнамоцнага пра-дстаўніка.

У заключэнні Савецкі ўрад патрабуе: суровага пакарання забойцы, дапушчана-нашага прадстаўніка для ўдзелу ў следных дзённых і прыняцця рашу-чых мер польскім ўрадам да поўнага спы-нення бандыцкай дзейнасці расійскіх белавард-цаў на тэрыторыі Польшчы.

Фабрыка „лістоў Зіноўева“ ў Парыжы.

У Парыжы выкрыта нелегальная ор-ганізацыя, якая займалася вырабам і рас-паўсюджаннем фальшывых дакументаў, быццам выхадзіліх ад відных палітычных дзеячоў СССР і некаторых савецкіх па-сольстваў заграўнаца. Частка фальшывых была набыта пасольствамі некаторых па-ддуба-амерыканскіх рэспублік. Волгут не-каторых даных, пасольства адной атра-пёйскай дзяржавы нават заплаціла за ад-ну з гэтых фальшывых 100.000 фран-каў.

Пасольства СССР у Парыжы паслала французскаму міністэрству замежных спраў даўнае ноты, у якіх перадавалася назва-ныя фальшывы і даюцца цікавыя весткі аб іх паходжэнні.

Маўзэр сыстэмы „Джойнсон Хікс“.

Бой—Лёндан—Варшава з гарантыяй

Фінансавая самаабарона

Увага касам ашчэднасці

Разрыў дыпламатычных адносін Англіі з намі меў на меце пазабавіць нас эконо-мічных сувязей з капіталістычным све-там, стварыць фінансавыя цяжкасці і тым самым спыніць і падарваць гаспа-дарчы ўрост Савецкага Саюзу.

У адказ на гэта працоўны Савецкага Саюзу высунулі лёзунг фінансавай самаабароны, лёзунг мобілізацыі ўсіх нашых унутраных запасаў сродкаў для забеспячэння імі гаспадарчага буда-ўніцтва.

З гэтай прычыны дзяржава для па-павярнення фінансаў апрачаюцца да па-карыстання зберажэнняў і вольных сродкаў, якія маюцца ў насельніцтва і ляжаць без руху.

Дробныя, раскіданыя сродкі, якія апа-даваюцца на руках у асобных працоўных, будучы сабраны ў адно прызе—могуць даць вялікія капіталы для падмацавання грамадой базі нашай гаспадаркі.

Збіраць, аднаць гэтыя сродкі—пры-аважаны—пачаў з другімі ўстановамі дзяр-жаўнага крэдыту—і касам ашчэднасці.

Узмацненне прытоку ўкладаў у касам ашчэднасці—адзін з шляхоў практычнага прамядзнення ў жыццё гра-мадой мобілізацыі.

З гэтага пункту погляду дзяржаўная працоўны касам ашчэднасці набы-ваюць зараз асаблівае значэнне. Комсамол, асобныя комсамольцы, могуць і павінны ў гэтым напрамку аказаць вялікае садзейнічанне.

Для гэтага неабходна раней за ўсе раскласіць у самой комсамольскай аргані-зацы няправільныя погляды на ўкладчы-каў у касам ашчэднасці, як скапідомаў і „машынаў“.

Стасункі касам ашчэднасці, акрамя свайго дзяржаўнага значэння, маюць і вялікае выхавальнае значэнне для пра-цоўных. Касам ашчэднасці—своцэ школа беражлівасці, яна прымушае да рэжыму эканоміі ў быту, да рацыяналізацыі аса-бістага бюджэту.

Працоўны касам ашчэднасці пропа-гандуюць срод працоўных матэрыялаў, выкарыстання свайго працоўнага заробку і намінацыя ў касам ашчэднасці па-дробных на вызначаны матэ: спажы-воцкі, гаспадарчы, на падтрыманне быту і г. д.

Заданаванне гэтых патрэбнасці з павяліка працоўнага заробку адразу працоўнаму будзе цяжка, а часта немаг-чыма—касам ашчэднасці-ж яна дапамо-гуць.

Рэжым эканоміі ў быту павінен на-толькі ажыццяўляцца, але шырока про-пагандаванае раней за ўсе комсамол.

Комсамольцы самі павінны стаць ак-тыўнымі удзельнікамі касам ашчэднасці, прыбіраючы на ўсіх сваіх хад-б сваіх дробных грашовых справах да, пасаджаў касам ашчэднасці.

М. А.

Прэч паджыгацеляў і забойц! Прэч провокацыю супроць СССР!

варот Вынанком КІМ да Цэнтральнага Камітэту УсеНП(б) і Цэнтральнага Камітэту УсеЛКСМ.

Вынанком КІМ, які і комсамоль-скія арганізацыі ўсяго свету, глы-бока абураны контр-рэвалюцыйнымі тэроўскамі актамі рускіх белар-дзяўдзейцаў, дзейнічаючых пад кі-раўніцтвам англійскіх кансерватараў. Іяны міжнароднай контр-рэвалюцый-нага выданцы. Гнуснае забойства тав. Войскава, узрыў у Ленінградзе, за-бойства тав. Апанскага—усё гэта прадстаўляе спробы справацыраваць Савецкі Саюз на ваіну і разам з тым дэзорганізаваць яго абароназдоль-насць.

Вынанком КІМ ад імя рэвалюцый-най рабочай моладзі ўсіх краін про-тэстуе супроць злачынных махіна-

цый англійскіх імперыялістаў і за-яўляе, што ўся рэвалюцыйная мо-ладзь, аб'яднаная пад сьцягам КІМ, ёсць і будзе надзейнай апорай са-праўднай бацькаўшчыны рабочых і сялян усяго свету—СССР. Мы ўпэ-няны, што пралетарская дыктатура жа-лезнай рукою расчысціць белавар-дзейную шваль, якая спрабуе пера-шкодзіць будаўніцтву сацыялізму.

Прэч паджыгацеляў і забойц!
Прэч провокацыю ваіны супроць СССР!

Няхай жыве СССР!
Няхай жыве УсеНП(б)!
Няхай жыве УсеЛКСМ!

Прэзідыум ВК КІМ.

Нас не запужаюць!

(Ліст з падшэфнага лінкура імя Парыскай Комуны)

Ня толькі політучоба па праграмах, у належаць па раскладу газет, вы-сходзіць чырвонаяфлетка, але само жыццё Са-вецкага Саюзу ў яго акаліччых абста-вінах сужаюцца лепшымі прапагандыстам, лепшым пастышчам.

Ня адна паўдзё на палітычным кру-гаванне не праходзіць міма. Не ўсё дзеян-нне працягваюць і адгукваюцца чырвоная-флетам. Пра падзеі ў Кітаі, адразу Чан-Кай-Шы, падзеі ў Пекіне і Лендане, раз-рыв з Англіяй, Балканская авантура, па-рат у прапаганды ў далёкіх Нікварага і Мексыцы—касам чырвонаяфлетка наставі-ла і абавязкова патрабуюць і грунто-вага адказу і аднаведнай палітычнай аб-станоўкі.

Радзі прынесла весткі аб разрыве з Англіяй, а сённяшні аб забойстве тав. Вой-скава, Гарымовае наведанне ў Італі-юны (пасленнегазета) у камуністнай па-луге—чырвонаяфлетка ля свежых вестак пацуючы.

І треба бачыць тое абурэнне, са-праўднае, наша, якое вынікае некаль-кіх радкоў аб забойстве тав. Войскава. Якой непаўнясцю гараць вочы, якой злось-це гукаць словы па адрасу тых, хто агулаецца ёйш бесканечных правад-цаў, вылікаючых нас на ваіну.

Кожны ведае і разумее, што ніявата

ня толькі Польшча, але ў асабным—Англія. Але таксама кожны разумее, што ня ёйш аружжа толькі можна сённяшні вырашэнні пытанні клясавай супроці. Аружжа павінна быць напаставе і до-бра наапрашана. Нія адну салжуду не павінна быць паслаблена дбайнасць, мы павінны быць напаставе—гэта ясна кожнаму, але ясна таксама кожнаму, што СССР першым наіны не пачне, на пра-вадцыю не падасца, а будзе цвёрда, да-важна прадэжжаць сваю палітыку міра.

І ў гэтым разумеенні свайго доўгу і вытрымкі, у гэтай сьвяздомай палітычнай орыентацыі і гатоўнасці, у гэтым глыбокім разуменні свайго месца ў про-летарскай рэвалюцыі, бо ў вочы тое, што прысутства толькі ваіны Чырвонай арміі і флэту Савецкага Саюзу, і нідэ ў арміях іншых краін.

У гэтым сіла і баяная моц Савец-кага Саюзу. І гэта служыць паказаль-нікам тав. што ні лерды, ні містарты, ні пашы, не запужаюць нас, ні сваімі ватамі, ні нават падлімі падзёжкі, ні гнуснамі забойствамі ападзішка.

Сьведомасць праваты гэтай справы—служыць закладам нашай перамогі.

Я. Настусевіч.

Кранітат „Парыскай Комуны“

Галёпам па вадзе.

Насцеражная газета вышла. Пасля таго, як не старанна малявалі, бадай дзі тры, і Сымон, празваны маста-ком, заснаваў у клябе над газетай шы-ра яе маляючы, пасля таго, як па бо-зому поўна напэры разбегілася, настала і-тары, кожны заняўшы свой месца, га-зета вышла.

Вось яна ўжо вісіць на сцяне і чы-таць яе сабралася амаль уся Іванькоў-ская вёска.

Агульную увагу зьвяртаў артыкул, які мае гонар змяшчацца ўверсе ў зы-рым кутку і з гістарычных часоў, яшчэ калі вышла першая газета, атрымаў імя перадавіцы.

Перадавіца была падпісана сакратаром Алесем Бычком.

Перадавіца мела поштовую назву „Бу-дучыя (нат было напісана „будучыя“).

Далей ішлі радкі:

„Надоўжычы вынікі працы комсамолу Іванькоўскай вёсцы з дня арганізацыі з 1-га студзеня 1927 г. і канчаючы пер-шым студзеня 1927 г. мы бачым вялікі поспех прасякненых гэтага валажца-аваньня нашай моладзі. Мы ўжо ням-насьцель гэтага аваньня ў кожнай вёсцы. Залог і паспяхавасць нашай мінулай працы халі добрыя вынікі. У далейшым неабходна даць больш працы, больш зьяр-нуць увагі ў працы сялян і рабочых, больш увагі беднякам і батракам. Падзя-

чы на наш рост і крэпасць мы напін-ны стойка стаіць на варце ў працы про-летарыату і выкояваць заветы Ільіча. Перад намі стаіць яшчэ будзейныя зада-чы, яшчэ будзейшая справа, якую з вя-лікім жадаўнем мы павінны выканаць. Далейшы наш раішчынні 14-га зьезду ВКП:

- 1) Асноўныя праблемы комсамолу ў бягучы момант (дэ тут раішчынны? М.).
- 2) Галоўныя рысы працы сярод мо-ладзі. (Якія рысы, паштаецца вы? М.).
- 3) Пролетарыят, сялянства, комсамол і партыя.
- 4) Чарговыя задачы практычнай пра-цы комсамолу.
- 5) Піонерскі рух.
- 6) Неабходнасць вывучэння працы комсамолу на ўмовах Беларусі.

Вось задачы, стаячыя перад намі ў будучай і штодзённай працы комсамолу. Больш увагі комсамолу. Больш працы ў ім.

„Усе на работы ў комсамол“. На гэ-тым перадавіца спынялася, не зачэплен-ваючы ўжо тых задач, якія мог, вапрымаў, ставіць сабе Вынанком Камітэтару Мо-ладзі.

Досыць і таго, што і так задачы бы-лі пастаўлены шырока: асноўныя прабле-мы (якія дык сакратар і не напісаў), нейкія рысы, тутакж пералічаны „проле-тарыят, сялянства, комсамол і партыя“.

як пункты раішчынны 14-га зьезду (на араўмела якіх раішчынны ў гэтых словах), далей ідуць чарговыя выданцы практычнай працы комсамолу (падрагалавак в наста-ноў 14-га зьезду УКП, уяў сам па сабе).

Секратар наханаўся ваішоў, ў ар-тыкуле ён наставіў аддзісненых задач, панавіскаў загаловаў у ўсяго таго, што ён дзесяці вынадава прачытаў, ці там сямі пачуў.

Гэта завяцца ўсёснаўствам, ні да таго не прыстасаваны, гэта—каша лёзунгаў, абзацаў, вычытаных і бясцётна бестал-кова зваленых у кучу.

Чалавек напэрае галёпам па вадзе. І часта такімі артыкуламі ці прамо-вамі на сходах корылі нашых комсамоль-цаў.

Замест каб газету дапасавалі да таго, каб яна памягала ў працы, асыягала вопыт, не робячы такімі артыкуламі ў месца галарыліні і палітычнай трэскаці.

Задачы малярацыі вёскі, аўжыненны цэн у коопэрацыі, барадба з элэрыкаліэ-зам, змяшчэнне за новы быт.—ад іх па-вінны ісьці піці да ўсяго змяшчэнага ў насцеражэце вёскі.

Аўтарам „перадавіцы“ треба ўвапіць за-сталае вывучэнне матэрыялаў комсамоль-скіх і партыйных зьездаў, за састыматыч-ную вучобу, каб выступова адыходзіць ад шкёднага і пустота ўсёснаўства.

Макс.

Пачаўся 5-тыднёвік газеты

УВАГА: распаўсюджанню газеты „Чырвоная Зьмена“, арганізацыі шырокіх кадраў чытачоў, масаваму прасякненню яе ў гушчы рабоча-сялянскай моладзі.

Газету выпісалі, але ня бачылі

(Путчынскі сельсавет, Мёншына)

Падпіска на газету „Чырвоная Зьмена“ у гэтым годзе ў нашым сельсавете значна павялічылася.

Таўмачыцца гэта тым, што ў Путчынскай вёсцы ЛКСМБ імла ўпаўнаважанага на распаўсюджанню газеты — гэта адно, а другое — гэта тое, што зараз „Чырвоная Зьмена“ дасылалася падпісчыкам без наклеянага адрасу, а гэты газетны часта прападае.

Напрыклад: у студэні гэтага году на два месяцы я выпісаў для Вілоўніцкага „Чырвонага кутка“ газету і за два месяцы ніхто не атрымаў ніводнага нумару.

Гэты факт таксама прымусіў нашых падпісчыкаў аслабіць падпіску на „Чырвоную Зьмену“, газету ўсё-ж такі для іх цікавую.

Калі летас у нашым сельсавете выпісвалася каля 20 нумарнаў „Чыр. Зьмены“, дык сёння толькі 3. Выбав у гэтай справе можна высунуць такі, што „Чырвоную Зьмену“ трэба дасылць падпісчыкам з наклеяным адрасам, ці стварыць каб газета даходзіла маючы на беразе адрас напісаны рукою поштамаша.

Ад рэдакцыі: Рэдакцыя чакае ад ілюстрацый пошты адказу на гэты допіс.

Ганьба!

(Ячэйка Менскіх агульна-адукацыйных курсаў)

Да вялікага букету ячэек ня выпісваючых „Чырвоную Зьмену“ трэба далучыць і нашу ячэйку.

Ячэйка не маленькая — 45 чалавек. Але я ня ведаю, ці выпісваюць у нас хаця-б 4-5 нум. „Чырвонай Зьмены“.

Упаўнаважаны на друку і воднага падпісчыка ў апошні час не заўважваў.

Комсамольскі друм у шэрагах нашай ячэйкі зусім не пашыраўся: ні водзім ня выпісвае „Комсомольской Правды“.

Ян Шур.

„Сэкратар для формы“

(Бытавы малюнак)

Была покая і добрая прага, калі комсомолец Янка Мурыцкі, ўпаўнаважаны на распаўсюджанню „Чырвонай Зьмены“, ішоў з сваім сябрам у раён на нараду.

Янка маладзец. Ён кожны месяц збірае мяш 50 падпісчыкаў на „Зьмену“.

На нарадзе першым пытаннем павесті стала пытанне аб распаўсюджанні „Зьмены“, аб павялічэнні падпіскі на яе.

Ідуць у двух дзвях, маючы аднолькавы абавязкі, але аднаму з іх, шчасце, шмат гаварылі, аб цяперашнім мысці, аб ітэалягічнай рэвалюцыі, аб Англіі, аб напісанні і аб усім іншым.

— Наш ячэйка на 26 чалавек, цяпер атрымлівае 26 нумароў „Зьмены“. Ды акрамя комсамольцаў, у кожным месцы спрод беспартыйнай моладзі збору ня менш 30 падпісчыкаў. Беспартыйная моладзь нашага сельсавету вельмі любіць чытаць комсамольскую газету, — кажа Янка.

— 56 падпісчыкаў. 56... 58... ого, гэта брат вялікае дасягненне ў нас. У нашай ячэйцы сарака з гэтым выглядам непра. На 40 комсамольцаў у нашай ячэйцы атрымліваюць толькі два нумары „Чырвонай Зьмены“, „Выпісваю я і мой сябра. Усе астатнія хлопцы, ды ня толькі ня выпісваюць „Зьмены“, але нават не чытаюць яе. Мала гэтага, сэкратар ячэйкі на адным комсамольскім сходзе, дзе я высунуў пытанне аб выпісцы комсамольцамі „Зьмены“, аб не карысці для іх, сказаў: „Што ты дурыш галову? Хто гэта табе будзе выпісваць „Зьмену“? Грошай табе нішто ня дасца“.

— І калі я спытаў у сэкратара пашто мяне вызначылі ўпаўнаважаным? то ён адказаў: „дзяля формы“.

Янка толькі і адказаў на гэта: „мусіць і сэкратар наш падпісчы дзяля формы“.

Тым часам хлопцы былі ўжо каля райкому.

Ахсь Адашчык.

Ведай гісторыю комсамолу!

(„Нарысы па гісторыі комсамолу Беларусі“. Выданне БДБ Стараня 286, цана 1 р. 25 к.)

„Выпісва з друку вельмі цікавая і каштоўная кніжка, якая блізумоўна павінна мець не малы посяг на сярод маладых, так і сярод дарослых чытачоў...“

„Асабліва хочацца рэкамендаваць „Нарысы“ нашай моладзі, дзе якой лям павінны стаць настольнай кніжкай“.

З рэдакцыі У. Ігнатюка.

Агляд за тыдзень.

Міжнародныя падзеі.

Лёндан — Варшава.

Цяпер ужо ніхто не паспевае адхіляць правільнасці нашага зацвярджэння, што разрыв англя-савецкіх адносін з'яўляецца прыватна-акупацыйнай вайной супраць СССР. Гісторыя насцярожыла да гэтага не апрапаржымі і сумны доказ забойства тав. Войнава ў Варшаве. Месца забойства пількі чыны не з'яўляецца выпадковым, таксама як пачынаюцца акупацыйна-акупацыйныя гэтага забойства рукою рускага беларускага.

Сапраўды, якім чынам можа Англія пачаць супраць нас вайну? Сіла не толькі на моры, наша-ж дыржава мае пераважна сухопутныя граніцы. Нас пількі можа можа завуляць ангельскі вайсковы флот. Супраць дэсанту (высадкі варажых войск на нашу тэрыторыю морам) мы паспешна амагаліся яшчэ ў перыяд грамадзянскай вайны. Тым больш адпор дэсанту мы можам аказаць, цяпер, калі наш вайсковы флот флот мацней царскага, і „Чырвоная армія“ з'яўляецца адной з самых моцных у свеце. Гэта — адно. Акрамя гэтага, ангельскі ўрад наогул ня можа разлічваць нават на нашы ўласныя сілы. Для гэтага прышлось-б мобілізаваць аграмістныя кадры ангельскіх рабочых. А хіба лям паводуць на вайну супраць СССР, асабліва цяпер пасля забойства гарнікаў і вучуваната ахвоту аб профсаюзах?

„Цвёрдалобія“ хочучь заграбаць жар чужымі рукамі

Урад Балдуіна — Чамберлена добра разумее ўсю немагчымасць такога пляну і знаходзіць больш мэтазгодным выставіць супраць нас іныя дыржавы, заграбаць жар чужымі рукамі. Зразумела, што ў першую чаргу ўвагу ангельскага ўраду павінны прыцягнуць Польшча і Румынія, якіх ён лічыць сваімі васаламі, найбольш легка нугучымі паддацца на вясеннюю прапанаваную. Тым больш, што да гэтага часу Чамберленамі і Чарчыламі было зроблена ўсё, каб абвастрыць адносіны па-

між СССР і гэтымі дыржавамі. Лічычы, што гэта для вайны ўжо досыць падрыхтавана, Лёндан рашыў стварыць павод для гэтага, і вось — раздаліся выстралы ў Варшаве. Стары вынахад шатад вяснянай прывакацыі. Трэба толькі ўспомніць выстрал у Сараеве напярэдадні сусветнай вайны.

Што гэта імяна так, падвараджае тэлеграма канфракцыі польскага саюгу: „Савецкі пашалянік Войнаў забіты. Прач ваіну!“

Вядома, задаче ангельскіх правакатараў пазначылася тым, што выканаўца для стварэння забойства тав. Войнава аказалася вельмі дэрга знайшчы сярод тых расійскіх беларускаў, якіх з паўсядзёнага і блізкавядзеньня польскай ўлады з'явілі сабе шматлікія гаведзі ў Польшчы.

Мы чакаем доказаў

Ці знойдзе гэта правакатарыя палітыка падрыхтаваны ў польскіх кіруючых колах, нажава будучыня. Нам-бы хачелася верыць і спецыялізацыя, што ў рашучую хвіліну запануе адаровы сёнь, тым больш, што забойства тав. Войнава выклікала шырокую хваля абурэння ў польскай грамадстве. Аб гэтым сведчыць тоў польскага друку, разна асуджаючы забойства, аб гэтым камуш дзясяткі тысяч варшавскага насельніцтва (пераважае рабочыя), прымоўных развітацця з пезям тав. Войнава.

Разумеюцца, офіцыянае выказванне спачування з боку польскага ўраду зусім ня з'яўляе з яго адказнасці за забойства. Сваё шырае жаданне міру з СССР польскі ўрад павінен даказаць блізу літасным выгавненні са сваёй тэрыторыі ўсёх беларуска-савецкіх арганізацый. Толькі ў гэтым выпадку будзе створана гарантыя мірных польска-савецкіх адносін.

Пляны Англіі і Японіі ў Нітаі

Справы імперыялізму ў Нітаі невясёлыя. Пасля Ханані ачышчэнца ад паўночнай і провинцыя Цзян-Су) знахо-

дзіцца на беразе Жоўтага мора). Старовіны паўночных войск патрымліваюць з кожным днём. Апошнія падзеі ангельскіх імперыялістаў — на атоху з Японіяй і на атоху паміж Чан-Кай-Шы і Чжан-Цю-Ліна.

Японія паспешна перакідае войскі ў Шанхэй. Яна мае там ужо звыш 10 тысяч салдат. Японія намерана павышыць пры выпадку і прылічыць заву па ўсё Шанхэй. Англія рэагавала на атытты, спадзяючыся такой цаной атрымаць саўдзельніцтва Японіі для барацьбы на поўдні.

З другога боку Англія стараецца аб'яднаць Чан-Кай-Шы і Чжан-Цю-Ліна, каб спасці апазіцыя і спецыяльна належаў сёму супраць паўднёвых войск. Стала вядома, што Чан-Кай-Шы спыніў свой наступ на поўнач — як відаць, ён думае прымаць ілія Англіі.

Новы перыяд барацьбы.

Чан-Кай-Шы натуральна скончыцца туды, куды ён пачаў падзеі пасля сваіх учынкаў кита ў Шанхэй. Яго барацьба з паўночнымі была толькі эпізодам. Ён прымушаны быў да гэтага напорам нас і настроем сваіх войск. Але далей для яго становіцца небяспечным прадаўжаць барацьбу з паўночнымі, а ангельскі рашучы патрабуюць, каб Чан-Кай-Шы навінуў свой фронт супраць Ухану, супраць Гаміндаву, супраць нацыянальнай рэвалюцыі, каб перамоў да вясенніх дзяйсцяў супраць іх.

Гэтыя пляны Чан-Кай-Шы аразумелы. Уханскі ўрад разумее, што Чан-Кай-Шы перастаў ужо быць патрэбным, як шкодны заслона супраць шанхэйцаў. „Неабходна нахочыць з Чан-Кай-Шы“ — завуляе камандуючы войскамі Ухану Тан-Шан-Чы.

Пачынаецца новы перыяд барацьбы, — крывава і пагражаючы многім афрані. Але з моманту пачатку гэтай барацьбы Чан-Кай-Шы канчаткова будзе выкрыты, як вораг Гаміндаву, як вораг нацыянальнай рэвалюцыі, як слуга імперыялістаў. У гэтым — заклад перамогі над ім.

Уладаць зброяй

... Не адрываючыся ад практычнай працы, трэба высунуць на першае месца пытанні вайскавай падрыхтоўкі і абароны краіны... (з адозвы ЦК УсёлКСМ).

Чырвоная армія куд сваю сілу.

На зборах навабранцаў разгортваецца напружная вучоба.

Каля Ленінскай палаткі.

МАНЭЎРЫ

НОВЫ ПАЧЫН БАБРУЙЧАН

За апошні час па ўсёй нашай акруге арганізавана шмат ячэек ТСААВіахіму. Арганізацыйны перыяд іх ужо мінуў, патрэбна стала праца-вучоба.

Улічваючы нашы міжнародныя абставіны і ролю, якую прыяцця адгравіць комсамол у справе абароны краіны, Акруговы Камітэт Комсамолу парашуў у бліжэйшы час правесці ў трох пунктах: Бабруйска, Рагачове і Жлобіне збор-манэўры часткі комсамольскай арганізацыі.

Прапрацоўка пытанняў міжнароднага становішча, узмацненне вяснізакці, агляд бадаў сід, — вось трынаццаць мэта збору-манэўраў 5 тысяч комсамольцаў.

Да другога збору прыгучаеца конкурс на лепшую ячэйку, якая выканае вышэйпаказаныя заддчы.

Усёй арганізацыі, пачынаючы ад ячэйкі да акругі, прыдаецца шмат чаго зрабіць: удзяленне працоўных у таварыства ТСААВіахіму, арганізацыя вайсковых гурткоў і наладжванне прыёму ў іх, арганізацыя шэрагу турсаў, падрыхтоўка чалавек, а камплектаваду, прыцягненне сід вайсковат частак, правядзеньне мерапрыемстваў па ўзмацненні дысцыпліны ў арганізацыі, падрыхтоўка культацыі, наладжванне пэўнага вучоту ў комсадоле, тэхніка савета збору, растаўлячынне вяснізакціў аб мэтах збору, — вось у трынаццаць тая савета праца на падрыхтоўку да збору.

Трэба лям падкрэсліць, што мы павінны пазнаць усё, што вяснізакціў

наасельніцтва — справа самых працоўных. Вязумоўна, на правядзеньне збору патрэбна многа сродкаў. Але гэтыя сродкі мы збудзем самі. Дыягта, ініцыятыва, арганізацыя вечароў, дэтары сумесна з ячэйкамі ТСААВіахіму — дык і сродкі будуць.

Значіць данамогу павінны аказаць і аказуць саватарыскі часткі і вяснядававае Корпусу (падрыхтоўка вадзіцця разам з імі).

Вязумоўна, што ўсе партыйныя, савецкія, профарганізацыі і установы, а таксама ўсе рабочыя і сялянскія нойдучы наасельніцтва комсамольскай арганізацыі і правядзеньне збору.

Мы падкрэсліваем сёння, што правядзеньне гэтага збору не кампаніскае акова-небудзь мерапрыемства, а сур'ёзная палітычная праца, якая павінна зрабіць пераход на толькі сродком комсамольцаў, а наогул сродком усяго насельніцтва да саватарыскай працы на абарону краіны.

Комсамольская арганізацыя дасягнула ўжо дырктывы, пачалася сур'ёзная падрыхтоўка і ў любым дэрга, гарнізу і хвіліну нааказіку акруговага камітэту (фактычнага штабу ў той час) усе да аднаго комсамольцы павінны быць збору, каб правесці сёбе, паказаць сваю моц і завурыць партыю і Савецкую ўладу, што комсамол, як сапраўды памочнік партыі, завурыць гату стаць у першым шэрагу падрыхтоўку за Кастрычніка.

Я. Ізанаў.

Наш адказ

Апошнія падзеі, накіраваныя ангельскім імперыялізмам на зрыв мірнага бу-

З ланцугу сабака вые, — Ня можа глядзець. Звайце — той, хто аму рым У яе і пападае.

даўніцтва Савецкага Саюзу, выкалікалі срод усёй працоўнай моладзі вялікае абурэнне.

Дзяўчына — на першым месцы

(Мадэль, профшкола абуўнікау).

Пры нашай профшколе ідуўна арганізаваная вайсковы гурток. У ім лічыцца 40 чалавек, спрод якіх вельмі і дзючаты.

У нас ўжо адбылося некалькі заняткаў. На першым з іх разбіралі вінтоўку, потым займаліся стрэлам. Азін раз наладжвалі, яшчэ ў зінны кватэры саватарыскай часткі, заняткі, на якіх разбіралі тэлефон і тэлеграф. Заняткі гэтыя акрамя таго, што пазнаёмілі з вышэйпералічанымі рэчамі, лямч больш захацілі нашых гурткоўцаў да заняткаў.

Апошнія заняткі мы праводзілі ў лясі. Займаліся стральбай. Першае месца па стральбе ўзяла дзяўчына — вучэніца профшколы Мара Шарубіна. Яна два разы палала ў скаржыліны.

Пасля стральбы арганізавалі разам чырвонаармейцамі гульні: футбол, баскетбол, пасля чаго бадаверы і адоволены накіраваліся ў горад.

Профшкола

ШТО ТЫ ЗРАБІЎ

для РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ СВАЙГО ПРАД-ПРЫЕМСТВА?

...КОМСАМОЛ ПАВІНЕН ОРГАНІЗАВАЦЬ СЪВЯДОМЫ І АКТЫЎНЫ УДЗЕЛ ШЫРОКІХ МАС ЧЛЕНАЎ САЮЗУ І БЕСПАРТЫЙНАЙ РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ ў СПРАВЕ ПРАВЯДЗЕННЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ (з лісту ЦК УсЛКСМ аб рацыяналізацыі вытворчасці).

Хуткасьць і якасьць

Вытворчы вечар случкай моладзі

Восем і святочна... Вялікая залі «Дому Бульвару» перапоўнена. На сцэне гудзіць стэны, цяжка ляскаць кавальскія малаты, шыпыць пілы, ляскаць «шударуцы», легка бегуць рукі прылашчэнь...

...Гэта агульна-тараці вечар вытворчасці, арганізаваны Службам акружнамолам.

У вечары ўдзельнічаюць прадстаўнікі ад усяго індустрыялі. Службы.

Здавалася, што тут на сцэне арганізавана нейкая вялікая ўніверсальная майстэрня, якая выконвае розныя заказы. Калі хочаш, напрыклад, заказаць пару лататок — і ці калі ласка, к тым двам малодцам хвалячом... Можна жадаць табу-

ротку, шырку, цукерак... Яны табе ні ў чым не адкажуць.

Вачыні, як спытыта бегуць рукі, як хутка стукнуць малаткі — бо проміж табу, хто зробіць хутчэй і лепей.

Вось выходзіць на сцэну два адарваных хлопчы з засучанымі рукамі. У руках цяжкія кавальскія малаты. Жалеза грыміць на раскасленым брусьі...

А вуно там сьвішча такавыя станок, летамі доўгія сталевыя істужкі, грэмаць калёсы...

Восем і балэра! Вечар прамоу з удзелам і даў добрыя вынікі ў справе падняцця запікаў-ленасці моладзі да павышэння кваліфікацыі, да лепшай арганізацыі працы.

Г. К.

Маленькі, але даражэнькі

(Лесазавод райвыканкому, Жлобін)

Маленькі наш завод — працуе на ім усяго 35 рабочых, з якіх 11 чал. моладзі — усе комсамольцы.

Маленькі, але даражэнькі. Усе комсамольцы актыўна ўдзельнічаюць ва ўсёй працы на заводзе: старшыня заўкому — комсомолец; з 5 членаў заўкому — тры комсамольцы; старшыня вытворчай нарады — комсомолец.

Комсамольская ячэйка, як новая ў сваёй працы, праводзіць нарады комсамольцаў-вытворцаў, на якіх аб-гаварваюцца пытанні вытворчасці

і профэсійнага характару.

Такімі нарадамі таварышы ціна-вляцца і нарысць ад іх вялікая.

Надаўна на сходзе ячэйкі былі заслушаны даклады загадчыка заво-д і старшыні вытворчай нарады, абгавор якіх праходзіў надта ак-тыўна.

Кепска толькі, што мы да гэтага часу мала звярталі ўвагі на работу ў саюзе будаўнікоў.

Колектыўнай працай звышчым і гэты недахоп.

У. ЧОРНЫ.

Малайцы абойшчыкі!

На словы, а справа

(Абойная фабрыка ім. Вароўскага, Менск)

Абойшчыні фабрыкі ім. Вароўскага прыклад таго, як трэба паліпшаць вытворчасць, як рацыяналізаваць. Гэта адчуваецца ў іх штодзённай упартай рабоце.

У сучасны момант фабрыка мае стопроцэнтную нагрукну, тады калі ў 1924-25 годзе яна раўнялася 72 проц., а ў 23 годзе — толькі 34 проц. Дзякуючы добра пастаўленай рабоце вытворчай нарады, якая заняла належама месца ва ўсёй рабочай грамадзкасці, за апошнія тры ме-сяцы маецца шэраг новаўвядзенняў.

Пастаўлена пад'ёмная машына, што дае захаванне рабочай сілы і эканомію 5 кілаграм паперы на кожную катушку абояў.

Увядзены цягнулны станок дапамагае абучэнню вучняў і эканомію аднаго рэзчыка-майстра ў пра-цягу цэлага тыдня.

На пачыну моладзі, працуючай ў лашчальным цэху (выпрацоўвае глян-нец), уведзена новае сіта, ад чаго як вынік — паліпшэнне якасці пра-дукцыі і аслабленне аднаго рабо-чага.

Вялікім дасягненнем, якога ніяк нельга не адзначыць, з'яўляецца ўв-вядзенне электра-матору, забяспечыў-шага пуск некалькіх машын.

Брак. Прагулы.

(Фабрыка «Чырвоная Бярэзіна», Нова-Барысаў).

Сьнядз, нашыя пах'ячэйкі. Процент прагульшчыкаў не памяншаецца, а на-дварот — то павялічваецца, то стаіць на месцы.

Калі з пачатку 1927 году прагулы сярэдня моладзі даходзілі да 9-10 проц., а на п'яўважым прычынам — да 4-5 проц., то гэта ўсё і цяпер.

Моладзь гуляе, асабліва дзяўчаты, якія з-за ігрышчы кідаюць працу.

Ёсць, некалькі комсомолак, якія з-за дражніх адносін да працы робяць велі-кую браку. Прыкладам можа быць уп-павалым цэх, дзе комсомолак робіць бра-

ку больш, чым беспартыйныя дзяўчаты.

Ёсць і такія асобныя комсомолак, якія ў упакавальным цэху прыцаваць з-сім неагачыма, бо яны, папершае, ве-лікія дружныя ў сумеснай працы, а па-другое, часта апальваюць рукі, пашы-чага гуляючы на некалькіх тыднях.

Але калі іх пераводзілі на іншую працу, то яны рапуча адмаўляліся і са-мозволя пераходзілі на свае старыя месцы.

— Цяж'ячэйкі, прачнецца і пага-даецца, што навакол нас робіцца!

Клопаў.

Сварка і прастой

(Менск, Профшкола будаўнікоў)

Камень, які звысёўся на тачылі і зра-біўся маленькім, блудзе звышчым і пры-стаючы да тачэння ў іншым вы-глядзе.

Хлапцы верцяць, круцяць гэты круг-лы абрубак, а патачыць жалезка нія-к не могуць.

На ліха і ен усяго адзіна.

Затым трэба жалезка, як кажуць,

«пагладзіць» на гладкі камень.

І тут «ржым», тут чарга.

Купленымі да гістарычнага часу глян-кімі брускімі нам прыходзіцца «карыс-тацца» яшчэ й цяпер.

Божны дзень сварка, прастой і г. д.

а ўсё з-за некалькіх рублёў.

Гэтак «ржыміць» негаса.

Ул. Бардзіян.

На балотах завітнеюць нівы

Колектыўнай працай дрыгву і пясні перавярнем у добрую глебу

Беларускі „каменны вугаль“

15.000 кубаў

За апошнія гады торфадабыццё ў Менскай акрузе значна павялічылася. Сяліства вразушыла, што торф выка-рыстоўваць тымі спосабамі, што ка-рыстанне торфам ахоўвае лясны адзін-чыніны.

У мінулым годзе на акрузе было да-быта 7400 кубаў торфу, сёлета мырзе-па дзёснай гэтаму лічбу да 15.000 кубаў.

Павялічэнне торфяной здабычы вы-кальсца стымітай цятай насельніцтва да торфадабывання, аб'яднаннем сіл у торфяных таварыствах і ростам апош-ніх. Калі летась на Меншчыне існавала 17 таварыстваў, дык у гэтым годзе мы маем 48 таварыстваў, якіх аднаюць калі 6000 сіл. Трэба адзначыць, што мо-ладзі стаіць тутэйша на першым месцы.

У бягучым сезоне торфараспрацоўкі распачаліся паўсюды са спыняльнем на 1-1,5 м. паз. месцы, што тлумачыцца наспрыжым надвор'ем (дэжджам).

Па ініцыятыве насельніцтва

Праца торфяных таварыстваў на Мен-акрузе ідзе паспешна. Так, Заслаў-скае таварыства насіла сёлета выпра-цаваць звыш 100 кубаў торфу. Койда-наўскае — 300, Самахвалявіцкае — 150 і г. д.

У Яснаўскім таварыстве Сымлавіц-кага раёну, па ініцыятыве саміх сяля і да іх конт куплены торфяная машына і прыстасаван да не спецыяльным рукам, што павялічвае павялічвае здабычу торфу ў шмат разоў.

На гледзячы на тое, што запасы тор-фу маюцца на ўсёй Менскай акрузе, да гэтага году яго здабыццём аўсім не звышліся Шацін, Уздзёнскі, Самахва-лявіцкі і Пухавіцкі раёны. Сёлета ў гэтых раёнах уліпшыню арганізаваны і прыступілі да працы таварыства на ада-бычы торфу.

Дзеля большага прасоўвання торфу ў ужытак сяля, Акруга праводзіць у су-часны момант вомыты на ўжыванню торфу ў якасці падсыпкі і ўгнойнава-га сроку. Гэтыя вомыты правоззяцца ў Самахвалявіцкім, Сымлавіцкім, Кой-данаўскім і Заслаўскім раёнах.

Дзяржава дапамагае

Акруга і ўсе акруговыя органы ўспэ-мі мерамі ідуць наспрыжым сілітвету, арганізаванаму ў таварыствах на адабычы торфу. Гэтыя таварыствы выналяюцца ад аплаты на карыстанне торфам, атры-моўваюць даўгатарымовыя крэдыты дзеля закупкі неабходных машын і прыладоў. Нарэшце дзяржава забяспечваюцца адна-ведным тэхнічным і кіраўнічым персона-лам.

У гэтым годзе намечана дзёснай лік торфяных таварыстваў на Меншчыне да 58, абслэдваць 4000 гектараў торфя-ных балот дэтална і 14.000 гектараў орыентывавацца, дзеля выяўлення ма-гчымысці адабывання торфу ў далей-шым.

Па прыкладу Асінастроу

Горад, мінстэчка і ў прыватнасці прамысловасць велікі запікаўлены тор-фараспрацоўкамі. У сымлавіцкім раёне

выкрыты выяўны торфяны масыў з агульнай плошчай у 10 тысяч гектараў і запасам торфу, на прыбавітым палі-кам, да 2 мільярда пудоў. Зручнае мес-ца анахаджэння гэтага масыў (паліж Менска і Барысав) блізкасць да МББ і цяты шэраг іншых уласцівасцяў на-водзіць адпаведныя органы на думку пабудовы ў гэтым месцы раённай элек-трастанцыі, па прыкладу Асінастроу існа будзе прапавіць выкаўчна на тор-фе і палое здаволіць прамысловасць Менску і Барысаву таннай элэктра-энергіяй.

Гэта пытанне надаўна абмяркоўва-лася Мінскім Акругавым, які выслаў у Сымлавіцкі раён дэля грунтоўнага і дэканальнага абслэдваўшы торфянога масыў і выяўлення магчымысці пабу-довы электрастанцыі, спецыяльную эк-спедыцыю ў складзе інжынераў і спеці-ялістаў.

Я. З.

Мы гэта выка-наем

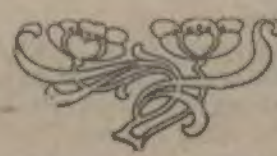
(Вільшчынская яч. ЛКСМБ, Койданаўскі раён)

Наша ячэйка на адным з сваіх схо-даў заслухала даклад старшыні Стані-каўскага сельсавету аб гаспадарчым бу-даўніцтве.

Абгаварыўшы мерапрыемствы сельса-вету і мясцовыя магчымысці, сход заўвядзіў палі ўдзелу комсамоль-цаў у гаспадарчай працы.

У Вільшчыне арганізуюцца тар-фянога таварыства. Ячэйка прымацава-ла да арганізатару таварыства некалькі комсамольцаў на якіх ускладла абавязкі вербаваць сяля, асабліва комсамольцаў — самастойных гаспа-дароў у члены тарфянога тавары-ства.

Латушка.

На дрыгве і пясках сыпучых

(Ураманьні экскурсанта аб Менскай Балотнай Станцыі)

Недалёка ад Менску было балота-дрыгва. Зімою пад ім сьвістэлі міндзіцы, а ў пеліцы летнім дні падымаліся хмары туманы, наступалі на горад.

Бег час...

У адзін з дзён 1914 году на балоне завіталі ланаты праражачы артэрыі — каналы балотныя.

Сьнеў чалавечай песьні ўліпшыню пацуюць на гэтай дрыгве, рытмючыся з рухам працы.

Праз нядоўгі час на месцы дрыгвы зрабілася, сухая паліна, а на ёй зра-дзілася

Балотная станцыя,

дзёна вядзе зарэз працу па вывучэнні тых культаўных расьлін, якія змогуць расьці, жыць і разьвівацца на балодзе.

Расьліны — чуды

На балодзе можна звысці куст, які носяць назву «базілікі» амерыканскай, і якая расьце ў Амерыцы.

«Бадані» — неапісанае купіва з пло-коў Аравіі, які ў сонечны дзень нагрэ-шыся вылучае афір; і калі да яго пад-несці гаручую запалку, то куст усых-не, а веруемы чалавек прыдасць гэтаму звышнатуральную уласцівасць.

На сыпучым пяску...

Тут быў шкёв, — апаляе нас агро-ном, — сьлізне адказаліся сьнеж, бо дзе-

сяціна данала толькі восем пудоў жыта, а станцыя ўгнаўныя каліпостам (з'месь торфу і гною) зрабіла з ніскою добрую глебу, якая дае з дзёснай сто п'яць-дзёсят пудоў жыта.

Нам экскурсантам, прамоўшым 60 кіламетраў па сьцежках між сьлядзкіх ніў, ня прышлося на іх убачыць такога до-брага жыта, якое расьце на пясках ба-лотнай станцыі.

Сенажаць

Балота арацца, ўгнойнацца калінай сьнялю і тамашнікам, альбо калі няма тамашніка, то суперфасфатам і потым сеецца трава.

Балотная сенажаць, засяняецца з'мо-сьсю канюшыны і цівафеўкі, зжал у першы год дае 250 пудоў сена, а на 2-3 годзе даходзіць да 660 пудоў з дзёс-ціны.

Сена добра расьце 4 гады, а на пяты зноў арацца і сеецца трава, а часам і збожжа: авёс, ячмень, бульба.

Накінута дзёсці дзёсціны асунанага балота, але не ўзаражана дзёсца пару-наўна і засяняцца сенакосам. Узгляну-шы на гэты балотны кусок адразу відаць усё выгада ўзваранай і засову.

Галоўная канала — адчынена. Яна адводзіць ваду ў раку Сьвіслач. Але калі ўсе каналы рабіць адчыненымі, то яны зоймуць вялікую плошчу зямлі, а дзёс-

напрыклад, балота належаць да ўспэ-рэксі або нават да некалькіх восак. Вы-дома, што ня толькі асобнымі гаспадары, а нават цэлай вёска, без удзелу рэнты ляска, ня жока пачаць мэліарацыі. Тут трэба пачынаць працу а'арганізавана.

Трэба, каб усе гаспадары прынялі ўдзел у арганізацыі працы.

Зрабіў-жа гэта магчыма, утварыўшы мэліарацыйнае таварыства. У сябры та-варыства ўнаходзіць добраходзе ўсе гаспа-дары. Калі-ж часам меншая частка не захоча, дык закон на гэты выпадак ка-жа, што меншысць павінна ўступіць у сябры таварыства, калі мэліарацыі дэти-чацца і іх зямлі. Значыць, для арганіза-цыі таварыства не абавязкова згода ўсіх гаспадароў, а толькі большасці; мен-шысць-жа павінна, нават супроць свайго жадання, увайсці ў сябры таварыства.

Усе сябры таварыства робяць узагодзі, укладваюць статут і на агульным сходзе абіраюць праўдзеньне. Статут таварыства накіроўваецца ў Нароўны Камісарыят Земляробства Беларусі з просьбай заць-вердзіць таварыства і дазволіць права-дзеньне мэліарацыі.

Камісарыят дасьледуе справу з боку: 1) патрэбнасці і л'агаводнасці мэліара-цыі, 2) ці магчыма тэхнічна выканаць мэліарацыю і 3) устанавіць плошчу і ме-жы. Калі Камісарыят анідае, што мэ-ліарацыя патрэбна і тэхнічна можа быць выканана, ён даручае тады акруговаму зямельнаму аддзелу алажыць палі працы і, па замандаванні апошняга Наркамзе-мам, можна пачынаць працу.

Кіруе працаю і пагадае за ёю Нар-камзем праз акруговы аддзел. Што дэти-чыцца расходаў, дык згодна істановам 5-га Усебеларускага Зьезду Савету і Са'варкому Беларусі, дзяржава бяры на сябе правядзеньне магістральных каналаў, абслэдоўваючых вялікія балоты і надры-току пачае да прыму вадзі.

Трэба дадаць, што таварыству мо-гчы быць даны для мэліарацыі таксама і дзяржаўная зямлі. Які дасля мэліара-цыі застаюцца за таварыствам. Калі ж бы адарылася, што пры зямлябудавніцтве палепшаная зямлі дасталася-б другому, тады таварыства мае атрымаць узнатара-ду за правядзеньне працы.

Восем гадоўным моманты савецкага за-конадзтва аб мэліарацыйных тавары-ствах. Як бачым, улада прыняла крокі для таго, каб сьлізне не блязёў ўнахо-дзіць у мэліарацыйнае таварыства і каб сродкі сьлізскія марна ня гінулі. Унахо-дачы ў такога таварыства, сьлізні паві-нен быць унеўпен, што калі Наркамзе-палічы ў даным выпадку мэліарацыі па-трабамі, значыць сьлізніну ад мэліарацыі будзе вырысць. Закон прадбачыць таксама і тое, каб распачатак мэліарацыі не за-дэжа ад несьлядомых насельнікау вёскі, імянна: меншысць павінна згадзіцца з істановам большасці.

Не малае значчэнне мае і тое, што зямлі, палепшанай шляхам мэліарацыі, некалькі гадоў не абкладзецца падаткам.

Т. Місючэнка.

Адплата за працу

Прыбыткі ад балота аплачваюць пр-цу, якая траціцца на яго арацоўку.

Асунанае двасьціна на першы год ге арацоўкі аплачвае ўсю працу і выдаткі на матэрыял, страчаны на ёй пры мэлі-арацыі.

Трава расьце ў поас і міла глядзец-на гэты дуг, калі цёплыя вепер калыме залацістую траву.

Дзе даўней былі балота, там праз не-калькі год будзе трава, будзе красаваць і каліваць акрыя — а'ажына.

Сталым мот — гратар уварэ спрад-вочны пласт дэраву.

І балота-дрыгва заліецца тэснэй те-рамюгі.

С. Нортман.

Што павінна быць у кожнага з нас?

Кніжка Олівера і Розэнблума

„Нарысы па гісторыі

Комсамолу Беларусі

